

NHEP

सेंटर ऑफ एक्सलन्स
कृषि उत्पादकता वाढीकरिता यंत्रमानव, ड्रोन व स्वयंचलित
यंत्राव्दारे डिजीटल शेती प्रकल्प

राष्ट्रीय कृषि उच्चशिक्षण प्रकल्प (नाहेप)
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

राज्यस्तरीय
वेबिनार
मालिका

सुदृढ पर्यावरणसाठी
पीक संरक्षक कृषि
रसायनाचा संतुलित वापर

२५ जुलै २०२०
पासून
प्रत्येक शनिवारी

नाहेप, वनामकृवि, परभणी

सेंटर ऑफ एक्सलन्स कृषि उत्पादकता वाढीकरीता यंत्रमानव, आणि ड्रोन व स्वयंचलित यंत्रद्वारे डिजिटल शेती प्रकल्प. वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी यांच्या वतीने “सुदृढ पर्यावरणसाठी पीक संरक्षक कृषि रसायनाचा संतुलित वापर” या वेबिनार मालिकेचे आयोजन दि. २५ जुलै, २०२० रोजी पासून प्रत्येक शनिवारी सायंकाळी ७ ते ९ या वेळेत आयोजित करण्यात येत आहे. हा वेबिणार आद्यावत कृषिविज्ञान आणि तंत्रज्ञान केंद्राच्या (CAAST) माध्यमातून भारतीय कृषि अनुसंधान परिषद, नवी दिल्ली आणि जागतिक बँक यांच्या संयुक्त विद्यमाने राष्ट्रीय कृषि उच्च शिक्षण प्रकल्प (नाहेप) अंतर्गत आयोजित करण्यात येत आहे.

पार्श्वभूमी

स्पर्धेच्या या युगात आपला शेतकरी देखील आज मागे नाही. तो आपल्या उत्पादनवाढीसाठी यथायोग्य प्रयत्न करीत आहे. त्याच्या प्रामाणिक प्रयत्नाना शास्त्राची जोड देऊन त्याचा वर्तमान सुकर आणि भविष्य शाश्वत करण्याच्या दृष्टीने आजच्या कोव्हीड-१९ कोरोना विषाणू महामारी प्रादुर्भावाच्या काळात शेतकरी बांधव थेट आपल्या बांधावरून, आपल्या दैनंदिन कार्यासोबतच ऑनलाइन वेबिनार मालिकेच्या माध्यमातून वनामकृविच्या कीटकशास्त्रज्ञांशी थेट संवाद साधू शकतील. केवळ शेतकरीच नव्हे तर शेती संदर्भात कार्यरत शासकीय, निम शासकीय, खाजगी, सहकारी कार्यालयाचे अधिकारी कर्मचारी जे शेतक-यांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी प्रयत्न करीत आहेत तेदेखील या वेबिनारचा लाभ घेऊ शकतात.

पीक उत्पादकता वाढविण्यासाठी पीक संरक्षण हा एक महत्वाचा घटक आहे. परंतु पीक संरक्षणांमध्ये रासायनिक कीटकनाशकांचा वापर वाढल्याने अनेक दुष्परिणामांना सामोरे जावे लागत आहे. उदा. किडींमध्ये निर्माण होणारी प्रतिकारशक्ती, वाढते प्रदुषण, खाद्यान्नातील रसायनांचे अवशेष, मित्र कीटकाचा -हास, दुय्यम किडींचा उद्रेक इत्यादी या व अशा कित्येक प्रश्नावर तज्ञांच्या मार्फत उपाययोजना करण्याच्या दृष्टीने नाहेप, वनामकृवि, परभणी यांच्या वतीने “सुदृढ पर्यावरणसाठी पीक संरक्षक कृषि रसायनाचा संतुलित वापर” या वेबिनार मालिकेचे आयोजन दिनांक २५ जुलै २०२० रोजी पासून प्रत्येक शनिवारी सायंकाळी ७ ते ९ या वेळेत आयोजित करण्यात येत आहे.

उद्दिष्टे

- १.नाहेप व वनामकृवि, परभणीच्या कार्यक्षेत्रात घेतल्या जाणा-या विविध पिकांचे शास्त्रोक्त संरक्षण करण्यासाठी मार्गदर्शन करणे.
- २.सुदृढ पर्यावरणाबाबतीत जागरूकता निर्माण करणे.
- ३.कृषि रसायनांचा संतुलित व कार्यक्षम वापर करणे.
- ४.कृषि रसायनांमुळे होणारी पर्यावरणाची हानी कमी करणे.

५.कृषि रसायनांचा अविरत वापर कमी करून उत्पादन खर्च कमी करणे.

६.कीटकनाशकांमुळे मानवी शरीरावर झालेल्या दुष्परिणामाचे बरे करण्याचे उपाय व दक्षता शेतकरी बांधांना ज्ञात करून देणे.

लाभार्थी

संपुर्ण महाराष्ट्र राज्यातील शेतकरी बांधव व तसेच महाराष्ट्र राज्यातील कृषि विज्ञान केंद्रे, कृषि विभागातील कृषि विस्तार, कृषिअधिकारी, शासकीय कार्यालयाचे कृषि संबंधित कर्मचारी, प्रतिनिधी, प्रगतशिल शेतकरी बांधव इत्यादी या वेबिनारमध्ये नाव नोंदणी करण्यास पात्र राहतील.

नाव नोंदणी

या वेबिनारचा संपुर्ण महाराष्ट्र राज्यातील अधिकाधिक जिल्हयातील शेतकरी बांधव व तसेच महाराष्ट्र राज्यातील कृषि विज्ञान केंद्रे, कृषि विभागातील कृषि विस्तार, कृषि अधिकारी, शासकीय कार्यालयाचे कृषि संबंधित कर्मचारी, प्रतिनिधी, प्रगतशिल शेतकरी बांधव यांना लाभ मिळावा या दृष्टीने “प्रथम नाव नोंदणी करणा-यांना प्रथम प्राधान्य” या तत्वावर २५० लाभार्थ्यांना निवडण्यात येईल. या लाभार्थ्यांचा एक दिवस अगोदर व्हॉटसअप ग्रुप तयार करून वेबिनार निगडीत माहिती, सुचना ग्रुपमध्ये देण्यात येईल.

यक्त्रस्ता <https://docs.google.com/forms/d/e/>

1FAIpQLSfVyMnMEhGnkvi_LK4hYgPRHib9ONQUZxEGfeW3561_Y906g/viewform?usp=sf link या लिंकवर किंवा दिलेल्या क्यु. आर. कोडवरून दिनांक २४ जुलै रोजी सायंकाळी ०५.०० वाजेपर्यंत नाव नोंदणी करावी (या वेबिनारसाठी कोणतेही शुल्क लागू नाही). वेबिनार मालिका दोन महिन्यांची आहे. यादरम्यान आपणास व्हॉटसअप ग्रुपवर माहिती देण्यात येईल व तसेच प्रत्येक व्याख्यान हे जवळपास १.०० तासाचे असेल व व्याख्यानानंतर तज्ञांची व लाभार्थ्यांची संबंधित विषयावर प्रश्नोत्तरे, चर्चा होईल.

निवड प्रकिया आणि सूचना

- १.प्रशिक्षणासाठी निवड झालेल्या सर्व प्रशिक्षणार्थींचा व्हॉटसअप ग्रुप प्रशिक्षणाच्या आदल्या दिवशी तयार करून त्यामध्ये त्यांना निवडीसंदर्भात सूचना देण्यात येईल.
- २.सदर प्रशिक्षणवर्ग हा मराठी भाषेमध्ये राबविण्यात येईल.
- ३.या प्रशिक्षणासाठी निवडण्यात आलेल्या प्रशिक्षणार्थ्यांचा एक व्हॉटसअप ग्रुप तयार करण्यात येऊन त्याद्वारे प्रशिक्षणाविषयी सर्व माहिती देण्यात येईल.

विषय व तज्ञ वक्ते

दिनांक : २५ जुलै २०२०

वेळ : सायंकाळी ७ ते ८
विषय : रासायनिक किटकनाशकाची ओळख व संतुलित वापर
तज्ञ वक्ते : डॉ. बस्वराज भेदे

वेळ : सायंकाळी ८ ते ९
विषय : रासायनिक किटकनाशकाची सुरक्षित हाताळणी
तज्ञ वक्ते : डॉ. संजिव बंटेवाड

दिनांक : १ ऑगस्ट २०२०

वेळ : सायंकाळी ७ ते ८
विषय : सद्यस्थितीत सोयाबीनवरील किडींचे व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. अनंत बडगुजर

वेळ : सायंकाळी ८ ते ९
विषय : जैविक किटकनाशके
तज्ञ वक्ते : डॉ. मिलिंद सोनकांबळे

दिनांक : ८ ऑगस्ट २०२०

वेळ : सायंकाळी ७ ते ८
विषय : सद्यस्थितीत कपाशीवरील किडींचे व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. पुरुषोत्तम जंवर

वेळ : सायंकाळी ८ ते ९
विषय : ट्रायकोकार्ड महत्व व वापर
तज्ञ वक्ते : डॉ. श्रध्दा धुरगुडे

दिनांक : १५ ऑगस्ट २०२०

वेळ : सायंकाळी ७ ते ८
विषय : तृणधान्य पिकावरील किडींचे व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. बस्वराज भेदे

वेळ : सायंकाळी ८ ते ९
विषय : गाजर गवताचे जैविक व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. श्रध्दा धुरगुडे

दिनांक : २२ ऑगस्ट २०२०

वेळ : सायंकाळी ७ ते ८
विषय : हळद व आले पिकावरील किडींचे व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. धीरजकुमार कदम

वेळ : सायंकाळी ८ ते ९
विषय : मिस्चीवरील किडींचे व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. नरेशकुमार जायेवार

दिनांक : २९ ऑगस्ट २०२०

वेळ : सायंकाळी ७ ते ८
विषय : उसावरील किडींचे व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. सदाशिव गोसलवाड

वेळ : सायंकाळी ८ ते ९
विषय : मित्र कीटकांचे कीड व्यवस्थापनात महत्व
तज्ञ वक्ते : डॉ. पुरुषोत्तम नेहरकर

विषय व तज्ञ वक्ते

दिनांक : ५ सप्टेंबर २०२०

वेळ : सायंकाळी ७ ते ८
विषय : गुलाबी बोडअर्लीचे व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. पुरुषोत्तम झंवर

वेळ : सायंकाळी ८ ते ९
विषय : एकात्मिक कीड व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. दिगंबर पटाईत

दिनांक : १२ सप्टेंबर २०२०

वेळ : सायंकाळी ७ ते ८
विषय : पॉलिहाउस व शेडनेट मधिल किडींचे व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. धीरजकुमार कदम

वेळ : सायंकाळी ८ ते ९
विषय : वांगी व भेंडी पिकावरील किडींचे व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. फारीया खान

दिनांक : १९ सप्टेंबर २०२०

वेळ : सायंकाळी ७ ते ८
विषय : तुरीवरील किडींचे व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. संजिव बंटेवाड

वेळ : सायंकाळी ८ ते ९
विषय : पृष्ठवंशीय किडींचे व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. बस्वराज भेदे

दिनांक : २६ सप्टेंबर २०२०

वेळ : सायंकाळी ७ ते ८
विषय : मोसंबी : कीड व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. अनंत बडगुजर

वेळ : सायंकाळी ८ ते ९
विषय : डाळींब : कीड व्यवस्थापन
तज्ञ वक्ते : डॉ. फारीया खान

दिनांक : ३ आक्टोबर २०२०

वेळ : सायंकाळी ७ ते ८
विषय : पराग सिंचनात कीटकांचे महत्व
तज्ञ वक्ते : डॉ. पुरुषोत्तम नेहरकर

वेळ : सायंकाळी ८ ते ९
विषय : रेशीम कीटक संगोपन
तज्ञ वक्ते : डॉ. चंद्रकांत लटपटे

सदरिल वेबिनारसाठी नाव नोंदणी केलेल्या शेतकरी बांधव व तसेच महाराष्ट्र राज्यातील कृषि विज्ञान केंद्रे, कृषि विभागातील कृषि विस्तार, कृषि अधिकारी, शासकीय कार्यालयाचे कृषि संबंधित कर्मचारी, प्रतिनिधी इत्यादींना झुम ऑनलाईन प्लॉटफॉर्मचा उपयोग करून सहभागी होता येईल.

पेट्रॉन

डॉ. अशोक ढवण
मा.कुलगुरु
वनामकृवि, परभणी

डॉ. आर. सी. अग्रवाल
राष्ट्रीय संचालक, नाहेप
भा.कृ.अ.प.नवी दिल्ली

प्रमुख आयोजक

डॉ. गोपाळ शिंदे
प्रमुख संशोधक, नाहेप
वनामकृवि, परभणी

डॉ. धर्मराज गोखले
संचालक शिक्षण तथा अधिष्ठाता
वनामकृवि, परभणी

आयोजन सचिव

डॉ. मेधा जगताप
सहाय्यक प्राध्यापक
नोडल ऑफिसर (पर्यावरण)
नाहेप वनामकृवि, परभणी

डॉ. धिरजकुमार कदम
सहयोगी प्राध्यापक, कीटकशास्त्र
तथा कोअर टीम सदस्य नाहेप
नाहेप वनामकृवि, परभणी